خبرها

صادرات نیمی از تولیدات انرژی کشور

در حال حاضر ارزش تولیدات انرژی کشور بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار است که بیش از نیمی از این مقدار صادر می‌شود و باقی‌مانده آن به مصرف داخل کشور اختصاص می‌یابد. احمد داودی مدیرکل دفتر امور انرژی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در «کارگاه آموزشی چالش‌های بخش انرژی کشور» با اعلام این مطلب به تشریح ویژگی‌های بخش مذکور پرداخت و اظهار داشت: وجود منابع و ذخایر عظیم هیدروکربوری در فلات ایران یکی از ویژگی‌های بخش انرژی محسوب می‌شود و کشور ما ۱۲ درصد ذخایر هیدروکربوری مایع و ۱۷ درصد ذخایر گاز طبیعی جهان را دارا است. به گزارش روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور وی در ادامه برخورداری بیش از ۸۰ سال سابقه در صنایع نفت و برق، توسعه شبکه گازرسانی را به عنوان بستری مناسب برای توسعه و رفاه کشور دانست و گسترش سریع و کامل شبکه برق و ساخت تجهیزات نیروگاهی، خطوط و پست‌ها را از دیگر ویژگی‌های بخش انرژی کشور برشمرد. به گفته داودی دولتی بودن فعالیت‌ها در بخش انرژی، کنترل و تثبیت قیمت حامل‌های انرژی توسط دولت، محدودیت‌های قانونی و ساختاری برای استفاده از فناوری روز و سرمایه‌های خارجی و حجم عظیم یارانه‌های انرژی (سالانه در حدود ۴۵/۳ میلیارد دلار) از ضعف‌ها و چالش‌هایی است که بخش انرژی ایران با آن مواجه است. از دیدگاه این مقام مسئول دولتی بودن عمده فعالیت‌های بخش انرژی باعث عدم انعطاف اقتصادی و مدیریتی و عدم ایجاد تحرک لازم و متناسب با مقتضیات صنعتی دنیا شده است. داودی در بخشی دیگر از سخنان خود به تشریح وضعیت نیروگاه‌های برق- آبی بهره‌برداری شده و در دست احداث در طول سال‌های برنامه سوم و چهارم توسعه پرداخت و گفت: نیروگاه آبی کارون ۳ (واحدهای باقی‌مانده) با ۱۵۰۰ مگاوات در سال ۱۳۷۰ شروع شده و در سال ۱۳۸۵ خاتمه پیدا می‌کند. وی نیروگاه آبی لوارک و توسعه مسجدسلیمان را جزء نیروگاه‌هایی دانست که در سال آینده به اتمام خواهند رسید. به گفته وی نیروگاه تلمبه ذخیره‌ای سیاه‌بیشه، نیروگاه آبی سیمره، نیروگاه آبی کارون ۴ مخزنی و نیروگاه آبی گتوندعلیا در زمره نیروگاه‌هایی است که ساخت آنها تا سال ۱۳۸۸ خاتمه خواهد یافت.

مهار حدود ۲۰ میلیارد مترمکعب آب

ایسنا: ۲۰ کشور در منطقه ما زندگی می‌کنند که حدود پنج درصد جمعیت دنیا را دارا هستند ولی فقط یک درصد از منابع آب شیرین دنیا را در اختیار دارند. رضا اردکانیان- مدیر مرکز منطقه‌ای مدیریت آب وابسته به یونسکو و عضو هیات‌مدیره فرهنگیان بین‌المللی آب مستقر در نروژ- درباره مدیریت و کنترل آب‌های زیرزمینی اظهار کرد: ایران جزء اولین کشورهایی است که برنامه‌های مدیریتی منابع آب آن تدوین شده است. او افزود: در سال ۸۲ راهبردهای توسعه بلندمدت منابع آب کشور تدوین شده و به تصویب دولت رسیده است که بخش‌هایی از آن در برنامه چهارم توسعه شکل قانونی گرفته و اجرایی شود. لازم است چند فعالیت به ظاهر متناقض ولی همزمان انجام شود تا در ۲۰ سال آینده که جمعیت بیش از ۱۰۰ میلیون نفر می‌رسد آب کافی و مطمئن در اختیار داشته باشیم. مدیر مرکز منطقه‌ای مدیریت آب وابسته به یونسکو در ادامه گفت: یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها مهار آب است که باید هر چه سریع‌تر حدود ۲۰ میلیارد مترمکعب آب‌هایی را که از نظر اقتصادی توجیه دارد با تمرکز منابع مالی مهار کنیم. هم‌چنین برنامه کنترل استفاده از منابع آب‌های زیرزمینی مطرح است به گونه‌ای که در کشور ما نسبت آب‌های سطحی به زیرزمینی در بخش مصرف نشان می‌دهد ۵۵ درصد از آب‌های زیرزمینی و ۴۵ درصد آب‌های سطحی مصرف می‌شود که در ۲۰ سال آینده باید معکوس شود. به گفته او لازم است نیازهای توسعه‌ای جدید را به سمت استفاده از آب‌های سطحی هدایت کنیم که مستلزم استفاده از روش‌های جدید سرمایه‌گذاری است و با توجه به این که قرار است در ۲۰ سال آینده نسبت مصرف آب‌های سطحی و زیرزمینی معکوس شود پس باید در پنج سال اول بخشی از آن شکل بگیرد و دولت مکلف شده تا پایان برنامه چهارم توسعه ۲۵ درصد از برداشت بیش از اندازه (بیلان منفی) سفره‌های آب زیرزمینی را کنترل کند. اردکانیان با اشاره به تشکیل کارگاه بین‌المللی کاربرد مدل‌ها و فناوری‌ها در مدیریت آبخوان‌داری و آب‌های زیرزمینی یادآور شد: این کارگاه برای استفاده از دانش امروز دنیا در مدل‌های ریزی استفاده از آب‌های زیرزمینی تشکیل شده است. هم‌چنین یکی از کارشناسان سازمان انرژی اتمی که در زمینه مدل‌های آب‌های زیرزمینی و استفاده از ایزوتوپ‌ها برای ردیابی مسیرهای آب در اعماق زمین تخصص دارند در کارگاه شرکت کرده‌اند. او با اشاره به بیلان منفی ۲۰۰ دشت کشور از مجموع ۶۰۰ دشت در مورد ترمیم این دشت‌ها اظهار کرد: روش‌های فعلی روش‌های پایداری نیست و لازم است روش‌های نوینی به کار گرفته شود و اگر این روند تغییر پیدا نکند دشت‌های وسیعی از کشور با بیلان منفی در سفره‌های آب زیرزمینی مواجه می‌شوند.

اوپک در مقابل آمریکا متحد شود

ایرنا: وزیر انرژی و منابع معدنی ونزوئلا خواستار اتحاد اعضای اوپک در مقابل خصومت‌های آمریکا شد. «رافائل رامیرز» دیروز بعد از ملاقات با وزیر نفت ایران در جمع خبرنگاران ضمن اظهار این مطلب، وضعیت کنونی بازار نفت را تحت تاثیر سیاست‌های تهاجمی آمریکا دانست و افزود: آمریکا مایل است کشورهای مهم صادرکننده و تولیدکننده نفت را تحت سلطه خود درآورد و برای این امر از هیچ کاری، فروگذار نیست. وی کودتای سال ۲۰۰۲ در ونزوئلا را تصادفی ندانست و آن را یک کودتای نفتی نامید و افزود: وضعیت عراق از هر نظر اسفبار است و واکنش‌های خصمانه مداوم آمریکا علیه ایران و برخی کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت خام سبب شده است قیمت‌های نفت به سطح کنونی برسد. رامیرز با پیش‌بینی اینکه قیمت نفت برای مدت طولانی در سطح کنونی باقی بماند، اعلام حجم ذخایر نفتی در کشورهای مصرف‌کننده، احتکار مواد نفتی و افزایش تقاضای نفت در کشورهایی با اقتصاد قوی همچون چین و آمریکا را از عوامل تاثیرگذار بر بازار نفت، عنوان کرد. وی درخصوص تهدید رئیس جمهوری ونزوئلا به آمریکا مبنی بر تحریم صادرات نفت به این کشور گفت: سیاست ما شفاف است. اگر آمریکا بخواهد سیاست خصمانه علیه ما داشته باشد ارسال نفت به این کشور را قطع می‌کنیم. رامیرز با اشاره به اینکه اگر ایران نیز مورد حمله و تهاجم قرار گیرد، حتماً مثل ما عمل خواهد کرد.

در نخستین گردهمایی سراسری مدیران و مسئولان وزارت ICT مطرح شد

تلاش برای افزایش ضریب امنیتی مخابرات

خاطره وطن‌خواه

نخستین گردهمایی مدیران وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در فضایی متفاوت‌تر از سایر همایش‌های معمول برگزار شد. ترکیب مهمانان دعوت شده به این مراسم از هر جهت ویژه بود. ضمن اینکه در سالن اجلاس سران - محل برگزاری همایش - تقریباً جا برای نشستن نبود. گویا تمام مدیران دعوت شده با اشتیاق به مراسم آمده بودند. محمد سلیمانی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به عنوان میزبان اصلی این مراسم بیش از آنکه در سالن حضور داشته باشد یا به استقبال مهمانان می‌رفت یا به بدرقه آنان. گردهمایی با شعار «خدمت به بندگان خدا» با سخنرانی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات آغاز شد. محمد سلیمانی عنوان کرد: باید امکان دسترسی همگان به ارتباطات با قیمت ارزان و با توجه به استطاعت مالی و سبد هزینه‌های هر خانواده فراهم شود. او خواستار کاهش فاصله دیجیتالی در کشور شد، چه به گفته او اقتصاد امروز براساس پهنای باند تعریف می‌شود. سلیمانی هدف از برگزاری این همایش را تبادل‌نظر درباره پیشبرد و توسعه و تلاش وسیع در جهت بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات عنوان کرد. وزیر ارتباطات تصریح کرد: حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات اگرچه از نظر حجم نسبت به میزان گردش سرمایه و بودجه کوچک است، اما از نظر وسعت و گستردگی در سطح کشور و حضور در جامعه وسیع‌ترین وزارتخانه است. او گفت: این وزارتخانه با چهار محور مطرح شده توسط رئیس جمهور تطبیق کامل دارد، بنابراین در تحقق این اهداف سعی خواهیم کرد از وزارتخانه هایی باشیم که بهترین فعالیت را در این امر دارد. سلیمانی تصریح کرد: ارتباطات و فناوری اطلاعات، پست و حمل‌ونقل باید در جهت پاسخگویی به خواسته‌های مردم باشند. سلیمانی اطمینان داد که با توجه به سیاست‌های مصوب اصل ۴۴ اینک زمینه تولید فراهم شده به همین منظور اعلام کرد که شورای راهبردی براساس سامان‌دهی تولید داخل با پنج کمیته شکل گرفته است. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تاکید کرد: به تولید واقعی در داخل کشور معتقدیم، اما نه تولیدی که یک کالا را رنگ کنیم و یا کالای خارجی را با گذاشتن یک آرم داخلی ارائه کنیم. او افزود: چرا که تولید واقعی، تولیدی است که بر مبنای دانش و توسعه و تجهیزات و البته به کارگیری نیروی انسانی ماهر باشد. سلیمانی خاطرنشان ساخت: در حوزه تلفن همراه و ثابت بر تولید داخلی تاکید داریم که باید علاوه بر تامین نیازهای کشور در بازار منطقه و جهان نیز حضور داشته باشیم. از این رو باید تولید داخلی اصلاح شود و دولت نیز با دادن وام‌هایی از تولیدکنندگان این حوزه حمایت کند. سلیمانی توسعه اینترنت پرسرعت را از نیازهای اساسی کشور عنوان کرد. او گفت: فناوری‌های مختلف در این زمینه، چه از طریق شبکه‌های با سیم یا بی‌سیم باید توسعه پیدا کند. او خواستار توسعه پیمانکاری‌ها در کشور شد، چه به اعتقاد وی بخش خصوصی قوی می‌تواند امور اجرایی را سروسامان ببخشد. اما سلیمانی در عین حال یادآور شد که تحقق این امر منوط به جلوگیری از ریخت و پاش است. او گفت: بدون ریخت و پاش هم می‌توان کشور را ساخت، آنها که می‌گویند سازندگی بدون ریخت و پاش امکان‌پذیر نیست، دروغ می‌گویند. سلیمانی در نهایت توسعه پیمانکاری، ایجاد فضا و بستر برای ورود جوانان، بومی‌سازی ارتباطات و فناوری اطلاعات و تقویت بخش پژوهش و تحقیقات را از مسائل ضروری وزارتخانه متبوعش برشمرد. او در عین حال متذکر شد: بخش خصوصی باید در همه امور به ویژه در مناطق محروم مورد توجه قرار بگیرد. اما نباید سیاست‌های ما به گونه‌ای باشد که در این مسیر دچار تزلزل شویم، بلکه ما می‌خواهیم الگویی برای سایر وزارتخانه‌ها هم باشیم.

■ اهمیت شما کمتر از توپ و تانک نیست

پس از سخنرانی محمد سلیمانی میزبان این مراسم، اولین مهمان دعوت به سخنرانی می‌شود. غلامعلی حدادعادل رئیس مجلس شورای اسلامی اما در نخستین روز از این گردهمایی دوروزه سخنران می‌شود. چه امروز هم قرار است هاشمی‌شاهرودی رئیس قوه قضائیه و محمود احمدی‌نژاد رئیس جمهور، میزبان و مهمانان با خاطره خوش مراسم را بدرود گویند. حدادعادل در این مراسم ارتباطات و فناوری اطلاعات را هم فرصت و هم تهدید دانست، دو نقطه‌ای که به اعتقاد رئیس مجلس اگر از آن غفلت شود، هم در دانش و هم در رشد اقتصادی عقب خواهیم ماند. او گفت: جهانی شدن و یا مقابله با آن بدون فناوری اطلاعات و ارتباطات ممکن نیست. اگر بخواهیم به عنوان جامعه اسلامی در این تندباد جهانی شدن هویت و نقش خود را حفظ و ایفا کنیم راهی جز توسعه فناوری اطلاعات نداریم. در غیر این صورت باید شاهد سرریز شدن سایر فرهنگ‌ها و از بین رفتن هویت خود باشیم. رئیس مجلس شورای اسلامی نقش ارتباطات را در جنگ اسرائیل و حامیانش علیه مردم فلسطین و لبنان بسیار مهم توصیف کرد. او گفت: در این جنگ می‌بینید اخبار مربوط به آن را چگونه تنظیم می‌کنند و چطور می‌سازند، لذا اهمیت کار شما کمتر از هواپیما، بمب و توپ و تانک در میدان جنگ نیست. حدادعادل یادآور شد: اختیار بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در کشور به شما سپرده شد و این شما هستید که می‌توانید با داشتن اندیشه علمی و جهان‌بینی تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده و با ترسیم یک چشم‌انداز وسیع از بحث ارتباطات، اهمیت آن را معنادار کنید. رئیس قوه مقننه نقش وزارت ارتباطات را پس از نفت از لحاظ قراردادهای سنگین و کلان در این بخش تقسیم‌بندی کرد. تقسیم‌بندی‌ای که به اعتقاد او یادآور این اصل است که «هرجا پول هست، خطر هم وجود دارد». او در ادامه سخنان خود تامین امنیت کشور، جامعه، فرد و ارتقای امنیت و ارتباطات را قدرت سیاسی عنوان کرد و گفت: ارتباطات در هر کشوری نشانه قدرتمندی است و هر کشوری که از آگاهی و نفوذ بیشتر برخوردار باشد، قدرت سیاسی‌اش بالا می‌رود. حدادعادل رشته ارتباطات را علامت مشخص توسعه و دانش عنوان کرد به طوری که بالندگی و رشد سریع این رشته بیش از هر رشته دیگری است. او با اشاره به اینکه دانش مخابرات و ارتباطات بخش وسیعی از اقتصاد خرد و کلان را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، عنوان داشت: امروز بخشی از اعتبارات ارزی کشور صرف توسعه بخش ارتباطات می‌شود و این ارتباطات اقتصادی نیز سهم بسزایی در ایجاد اشتغال دارد. او افزود: پس از ابلاغ سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴، وزارت ارتباطات هم باید تصدی‌های دولتی به بخش خصوصی خود را واگذار کند که این امر می‌تواند تحول بسیار مهمی را در اقتصاد و مدیریت کشور ایجاد کند.

■ امسال ۸۵۰۰ شهر به اینترنت ملی می‌پیوندند

سخنران بعدی از میزبانان مراسم بود. عبدالمجید ریاضی معاون فناوری اطلاعات سخنانش را با این خبر آغاز کرد. او گفت: وزارت ICT قصد دارد ضریب نفوذ اینترنت در کشور را تا پایان برنامه چهارم به ۳۰ درصد برساند. به گفته ریاضی تا پایان برنامه چهارم نیز قرار است تعداد کاربران اینترنت معمولی به ۲۰ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر و کاربران اینترنت پرسرعت به بیش از یک میلیون نفر برسد. ریاضی از برنامه‌های معاونت متبوعش را شبکه اینترنت ملی ذکر کرد. همان شبکه‌ای که در حال حاضر در مرحله پایلوت قرار دارد و قرار است به زودی در سراسر کشور به اجرا گذاشته شود. معاون فناوری اطلاعات گفت: براساس برنامه‌ای که برای شبکه اینترنت ملی تدوین شده روستاهای کشور نیز با مراکز اینترنت شهری مرتبط خواهند شد. مرحله پایلوت این طرح در یکی از روستاهای زرین‌شهر اصفهان با موفقیت پایان یافته و قرار است از طریق خطوط پرسرعت که حداقل دو مگابایت خواهد بود سراسر کشور تحت پوشش اینترنت ملی قرار بگیرد. ریاضی با بیان اینکه در سال جاری ۸۵۰۰ شهر کشور به

شبکه اینترنت ملی وصل خواهند شد، تصریح کرد: مرحله اول این طرح شامل شهرهای اصفهان، تهران، شیراز و تبریز است و در مرحله بعد سایر شهرها به اینترنت ملی مجهز خواهند شد. او گفت: کشور برای ایجاد نظام مدیریت فناوری اطلاعات به یکپارچه‌سازی نیازمند است. به همین دلیل در این رابطه نهادسازی شده و قرار است با تشکیل شورای فناوری ارتباط متولی امر IT باشیم.

■ نقش آمریکا همچون کشتی به گل نشسته است

سیدرحیم صفوی فرمانده کل سپاه پاسداران هم مهمان و البته سخنران این همایش بود. او سخنرانی خود را طبقه‌بندی شده ارائه کرد. در تمام مدت سخنرانی‌اش سکوت بر فضای اجلاس حکمفرما بود. چه او بسیار متنوع سخنان خود را مطرح کرد. صفوی وزیر ICT را دارای سه مشخصه دانست: دانشمند، مومن و انقلابی، او سپس بحث خود را حول سه محور ارائه کرد: نخست تحلیل موقعیت ژئوپولتیک ایران و تاثیر آن بر معادلات منطقه‌ای، دوم تهدیدات اجتماعی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای و اما سومین محور به نقش جایگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات مربوط می‌شد. فرمانده کل سپاه پاسداران در توضیح محور اول سخنرانی خود به تشریح موقعیت ایران در منطقه خاورمیانه پرداخت. موقعیتی که به گفته وی از هر لحاظ ویژه است و هیچ کشوری قادر به جایگزینی آن نیست. موقعیتی که حتی حوادث و تحولات سیاسی و اقتصادی بر آن تاثیرگذار نیست. او افزود: ایران در تشکل‌های منطقه‌ای و فعال شدن موقعیت‌ها می‌تواند نقش داشته باشد و فرآیند سیاسی، امنیتی آنها را شکل دهد. از سویی می‌تواند عامل اتصال به همه حوزه‌ها باشد و در جهت متشکل کردن آنها نقش موثری داشته باشد. فرمانده کل سپاه پاسداران نقش ایران را در حوزه‌هایی شامل قفقاز، آتاتولی، خلیج‌فارس، شش کشور عضو همکاری‌های خلیج فارس، کشورهای حوزه اقیانوس هند، فلات ایران، آسیای مرکزی و دریای خزر دارای موقعیت ژئوپولتیک عنوان کرد و یادآور شد که ایران در تمام معادلات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی وزنه‌ای در معادلات است اگرچه این موضوع بستگی به سیاستمداران ایران و استراتژی‌های بلندمدت آنها نیز دارد. رحیم صفوی در دومین محور سخنان خود با اشاره به حضور آمریکا در منطقه خاورمیانه اظهار داشت: آمریکا ۳۶ سال است که با پشتیبانی از رژیم صهیونیستی او را به عنوان یک تهدید علیه امنیت کشورهای اسلامی قرار داده است. او افزود: حضور آمریکایی‌ها پس از اشغال نظامی افغانستان و عراق به دنبال منافعی است که می‌توان از جمله آنها تسلط بر ذخایر انرژی خلیج فارس، تغییر جغرافیای سیاسی خاورمیانه، کمک به بقای رژیم صهیونیستی و نفوذ به حوزه سابق اتحاد جماهیر شوروی (یعنی کشورهای استقلال‌یافته) را ذکر کرد. فرمانده سپاه پاسداران با اشاره به حضور آمریکا پس از ۱۱ سپتامبر در آمریکا تصریح کرد: آنها در سرنگونی صدام موفق شدند اما نتوانستند به اهداف سیاسی و اقتصادی خود در عراق دست یابند. اهدافی که به گفته رحیم صفوی پیگیری برای ایجاد رژیم لائیک و دست‌نشانده در عراق بوده است. صفوی نقش سیاسی آمریکا در عراق را به کشتی به گل نشسته‌ای تشبیه کرد که نه راه پس دارد و نه راه پیش. به گفته وی آمریکا تهدیدی علیه نیروهای حزب‌الله در لبنان محسوب می‌شود در حالی که نتوانسته عملاً کاری از پیش ببرد. فرمانده کل سپاه پاسداران در حالی بخش آخر سخنان خود را آغاز کرد که یکی از حاضران در گردهمایی با اعلام «تکبیر» و «مرگ بر اسرائیل» حمایت خود را از سخنان رحیم صفوی اعلام کرد و حاضران نیز حمایت کردند.

■ خطر نفوذ شرکت‌های خارجی

بخش سوم سخنان رحیم صفوی که مرتبط با وزارت ICT نیز بود، بر تاثیر فناوری اطلاعات در زندگی مردم و ابعاد اقتصادی و امنیتی آن متمرکز شد. او وجود مخابرات امن با پایداری و ماندگاری بالا را موجب افزایش ضریب امنیت یک کشور عنوان کرد. صفوی تاکید کرد: وزارت ICT می‌تواند برای افزایش ضریب امنیتی نظام گام بردارد و دشمن را تحت تاثیر توانمندی‌هایی که ایجاد می‌کند، قرار دهد. او با بیان اینکه موضوع ارتباطات مخابراتی که امکان اختلال و انهدام در آن، چه به صورت جنگ سایبری و هکری و در اثر جنگ الکترونیک وجود دارد، باید مورد توجه ویژه قرار بگیرد، یادآور شد: مخابراتی با اطلاعات طبقه‌بندی‌شده و بدون درز اطلاعات و شنود، مورد نیاز ایران است. فرمانده کل سپاه پاسداران با بیان اینکه خاورمیانه در کانون بحران چند دهه دنیا قرار دارد، خاطرنشان ساخت: این موضوع باید منجر به این شود که در سیستم‌های ارتباطی و اجرایی ارتباطی به خودکفایی و خوداتکایی برسیم حتی نرم‌افزارها را هم باید خودمان پایه‌ریزی کنیم تا امنیت آن حفظ شود. او افزود: ایران می‌تواند در تولید تجهیزات مخابراتی تولیدکننده خوبی باشد. در حال حاضر توانمندی کشور در نرم‌افزار بالا است و استعدادهای خوبی هم در این بخش داریم. صفوی یادآور شد: زیرساخت‌های ارتباطی کشور چون فیبر نوری از لحاظ امنیتی قابلیت بالایی دارد و این زیرساخت می‌تواند کشور را از تعرض دستگاه‌های اطلاعاتی مصون سازد. فرمانده کل سپاه وجود پدافند غیرعامل را مسئله‌ای ضروری برای کشور ذکر کرد و گفت: باید در این مسیر از ضریب امنیتی مراقبت شود و موجب ارتقای آن شد. رحیم صفوی در ادامه گفت: سلسله اعصاب یک کشور را ارتباطات و مخابرات تعیین می‌کند. این سیستم باید بتواند پایدار، امن و با سرعت باشد. در زمان بحران یا خدای نکرده جنگ داخلی اولین جایی را که دشمن مورد هدف قرار خواهد داد، رادارها و سیستم‌های مخابراتی و ارتباطی خواهد بود. فرمانده کل سپاه پاسداران با تشریح وضعیت جغرافیایی پروژه‌های فعال عسلویه گفت: اکثر طراحان این پروژه‌ها خارجی هستند، به نظر می‌رسد از روی قصد پروژه‌ها را به گونه‌ای طراحی و پایه‌ریزی کرده‌اند که سیستم مخازن نفتی در قسمت بالا قرار بگیرد و کارخانه‌های فرآوری پتروشیمی در دامنه احداث شود. در حالی که این وضعیت کافی است تا از راه هوا و یا دریا یک موشک به این دامنه‌ها اصابت کند. این موضوع منجر به مسیری پرآتش خواهد شد که تاسیسات پایین‌دستی‌ها را ذوب خواهد کرد. رحیم صفوی ادامه داد: ما کشوری هستیم که در معرض خطر حمله آمریکایی‌ها قرار داریم. اما به دلیل درگیر شدن آمریکا در عراق و لبنان بعید می‌دانیم خطری از این لحاظ متوجه کشور ما باشد. وقتی یک گروه چریکی در لبنان این بلا را سر آمریکایی‌ها آورده‌اند نیروهای مسلح ما یک قدرت بزرگ محسوب می‌شوند. او تاکید کرد: ایران در خاورمیانه چه به لحاظ سیاسی و چه امنیتی یک وزنه تعیین‌کننده است و آمریکایی‌ها باید ایران را یک قدرت منطقه‌ای بدانند و به خواست ملت‌ها از جمله «انرژی هسته‌ای» تن بدهند.

سازمان اقتصاد اسلامی به هیچ تشکل سیاسی وابسته نیست

ادامه از صفحه ۱۱

■ دکتر موسوی رئیس بانک مرکزی که به شما مجوز دادند با راه‌اندازی بانک اسلامی موافق بودند؟

ایشان اوایل موضع‌گیری داشتند. بعد از اینکه کارشناسان با ایشان صحبت کردند، تمام دست‌اندرکاران بانک مرکزی پذیرفتند که این بانک می‌تواند فعالیت کند و مجوز صادر کردند. در جلسه تصمیم‌گیری، مشکلات مطرح شد اینکه پول مردم گرفته شده و راه‌اندازی بانک اعلام شده است. در همان جلسه طرح سازمان اقتصاد اسلامی داده شد. دکتر سحابی با مشورتی که با برخی وزرا کردند گفتند بهتر است نام بانک را بردارید و یک سازمان اقتصادی راه‌اندازی کنید که قسمتی از فعالیت‌های بانکی را هم انجام دهد. اینکه سپرده بگیرد و وام بدهد. چون متقاضیان تشکیل بانک اسلامی، غالباً در صندوق‌های قرض‌الحسنه فعال بودند، گفتند صندوق‌های قرض‌الحسنه را هم تحت پوشش داشته باشید و بر آن نظارت کنید. سرانجام سازمان اقتصاد اسلامی مطرح و بعدها ثبت شد.

■ یعنی سازمان اقتصاد اسلامی یک قرض‌الحسنه مادر بود که بر سایر صندوق‌ها هم نظارت کند؟

بله، اصلاً برای همین کار تشکیل شد.

■ با همان سرمایه دویست میلیون تومان؟

چون سرمایه را به عنوان تشکیل بانک از مردم گرفته بودند، مجدداً آگهی کردند، کسانی که مایل نیستند سازمان اقتصاد اسلامی به صورت غیرانتفاعی به جای بانک تاسیس شود، می‌توانند سرمایه خود را پس بگیرند. چون قرار بود سازمان به صورت خیریه فعالیت کند و سودی هم به افراد تعلق نمی‌گرفت. چندین جلسه و مجمع تشکیل شد و در جراید آگهی‌های متعددی درج شد.

■ مردم چقدر از سرمایه خود را پس گرفتند؟

حدود ۶۰ میلیون تومان. یعنی ۱۴۰ میلیون تومان باقی ماند. تقلیل سرمایه داده شد و سرمایه سازمان اقتصاد اسلامی ۱۴۰ میلیون تومان ثبت شد.

■ روسای سازمان چه کسانی بودند؟

چند کارشناس بانکی بودند مثلاً آقای الماسی که بعد از دکتر موسوی رئیس بانک مرکزی شد پیشنهاد شد ایشان رئیس بانک اسلامی شود. چند نفر دیگر هم کاندیدای عضویت هیات مدیره بانک بودند. وقتی سازمان اقتصاد اسلامی تشکیل و به مسئله صندوق‌های قرض‌الحسنه محدود شد، منحصر شد به چند نفر خاص. سهام سازمان هم عمدتاً در دست مردم بود. یک سهم امام داشتند، یک سهم مرحوم بهشتی.

مرحوم آیت‌الله صدوقی هم پول عمده‌ای دادند و حدود شش میلیون تومان سهم خریدند. نام آقای موسوی اردبیلی هم جزء موسسین بود.

■ رئیس چه کسی بود؟

اولین رئیس سازمان خود من بودم. چون شخصیت‌ها کار اجرایی نمی‌کردند. بعد که آیت‌الله غیوری قبول کردند تشریف بیاورند، ریاست سازمان به عهده ایشان گذاشته شد و بنده نایب‌رئیس شدم. هنوز هم رئیس آیت‌الله غیوری است.

■ سازمان اقتصاد اسلامی هنوز فعال است؟ وام‌دهی سازمان به چه شکلی است؟

بله، الان وام‌های سازمان به میلیون رسیده است.

■ آیا سازمان زیرنظر بانک مرکزی قرار گرفته است؟

خیر، همین روزها با بانک مرکزی جلسه داریم. سازمان به صندوق‌های قرض‌الحسنه متصل است که هنوز زیر نظر بانک مرکزی نرفته‌اند. اخیراً لایحه‌ای تحت عنوان بازار متشکل پولی به مجلس داده شد که آنجا ذکری هم از سازمان‌ها و صندوق‌های قرض‌الحسنه شده است. قرار شده ارتباط بانک مرکزی با سازمان‌ها و صندوق‌ها توسط آئین‌نامه‌ای مشخص شود که آئین‌نامه را باید هیات دولت تصویب کند. دولت در حال تنظیم آئین‌نامه است.

■ با شما هم در تدوین آئین‌نامه مشورت شد؟

چند باری از قرض‌الحسنه‌ها نظر خواستند. قرض‌الحسنه‌ها نظرشان این است که دولت در کار قرض‌الحسنه‌ها دخالت نکند. البته نظارت ایرادی ندارد. بهتر است کار به صورت مردمی پیش برود.

■ اما در صندوق‌ها به شکل فعلی مشکلات زیادی پیش آمد؟

تعداد صندوق‌های قرض‌الحسنه خیلی زیاد شد. سازمان اقتصاد اسلامی هم نه قدرت قانونی و نه امکان این را داشت که به تمام صندوق‌های قرض‌الحسنه رسیدگی کند و شرایط خود را به آنها اعمال کند که طی این شرایط می‌توانید با ما ارتباط داشته باشید. لذا چند صندوق تخلف کردند و کار بانکی انجام دادند.

■ سازمان اقتصاد اسلامی را در قالب صندوق قرض‌الحسنه می‌بینید یا فعالیت آن به موسسات مالی نزدیک است؟

سازمان در قالب صندوق‌ها است چون صندوق‌های قرض‌الحسنه از سازمان اقتصاد اسلامی وام می‌گیرند.

■ به اشخاص هم وام می‌دهد؟

خیر، اگر اشخاص مراجعه کنند، آنها را به صندوق‌ها معرفی می‌کنند.

■ این تنها فعالیت سازمان است؟

بله، به قرض‌الحسنه‌ها سرکشی و نظارت می‌کند. به صندوق‌ها حسابرس می‌فرستد و بازرسی می‌کند.

■ همه این فعالیت‌ها هم خارج از سیطره دولت است؟

بله، البته تنها نسبت به هزار صندوق قرض‌الحسنه که شرایط سازمان اقتصاد اسلامی را پذیرفته این مسئله اعمال می‌شود. یکی از شرایط این است که وام‌های شرطی ندهند، حتی‌المقدور کارمزد نگیرند. یا کارمزد، مزد واقعی کار اعم از کاغذ و اوراق و . . . باشد. تجارت نکنند و . . .

■ خود شما هم در سازمان فعال هستید؟

اوایل فعال‌تر بودم. اخیراً به دلیل گرفتاری‌های دیگر اجتماعی، کمتر فعالم. البته مرتب در هیات‌مدیره سازمان شرکت می‌کنم.

■ غیر از شما و آیت‌الله غیوری چه کسانی در هیات‌مدیره هستند؟

آقای اعتمادیان، آقای نقی‌زاده (مدیرعامل صندوق اندوخته جاوید)، آقای درخشان و آقای فرجی (عضو هیات‌مدیره بانک ملت بود) امروز مدیرعامل سازمان اقتصاد اسلامی است.

■ ظاهراً هیات‌مدیره سازمان در طول این مدت تغییر چندانی نداشته است؟

خیلی کم‌تغییر بوده جایگزینی‌ها بیشتر در حد این بود که اگر کسی فوت شده، شخص دیگری به جای او آمده است.

■ زمانی شایعه شده بود که سازمان اقتصاد اسلامی با انجمن حجتیه مرتبط است؟

همان‌طور که اول عرایضم گفتم، سازمان اقتصاد اسلامی و قرض‌الحسنه‌ها توجه به مسائل سیاسی ندارند. از هر فرد متدینی که قدرت کار داشت استفاده می‌کردند. در سازمان افرادی عضو انجمن حجتیه بودند. اگر مثلاً یک حسابدار عضو حجتیه بود، مسئله را به همه تعمیم می‌دادند. وقتی آن آقا در سازمان بود، می‌گفتند سازمان با حجتیه ارتباط دارد. اگر کسی عضو موتلفه بود، می‌گفتند سازمان با موتلفه اسلامی در ارتباط است. ولی واقعاً عرض می‌کنم صندوق‌های قرض‌الحسنه و سازمان اقتصاد اسلامی هیچ ارتباطی با تشکل‌های سیاسی نداشتند. اما افرادی بودند که در موتلفه، حجتیه، مشارکت و . . . بودند.

■ از مشارکت هم عضوی داشتید؟

بله، خود من با بسیاری از اعضای مشارکت دوستی دارم. بودن خود من در سازمان به هیچ تشکلی ارتباط ندارد. خود آقای خاتمی و محمدرضا خاتمی از دوستان قدیم ما هستند.

■ صحبت‌های شما با بانک مرکزی در خصوص سازمان اقتصاد اسلامی در چه مرحله‌ای است؟

ابتدا، بانک مرکزی مدعی بود، چون قرض‌الحسنه‌ها کار بانکی می‌کنند و در گردش پول نقش دارند، باید نظارت کافی و کامل بر آنها داشته باشیم. بعد که جلسات متعددی با مسئولان بانک مرکزی برقرار شد، حتی با خود دکتر شیبانی و قبل از ایشان با مرحوم دکتر نوربخش تقریباً توجه کردند که صندوق‌های قرض‌الحسنه کار بانکی نمی‌کنند بلکه پول راکدی را که خارج از سیستم بانکی است، دریافت می‌کنند و به نیازمندان می‌دهند، هرچه هم اضافه آمد، در بانک می‌گذارند. در حقیقت برخی پول‌های راکد را به گردش در می‌آورند. گردانندگان صندوق‌ها هم حسن نیت دارند. خود مسئولان بانک مرکزی هم اغلب افراد متدینی هستند. تقریباً به اتفاق گفتند نمی‌خواهیم مانع فعالیت قرض‌الحسنه‌ها بشویم. بلکه می‌خواهیم بر صندوق‌ها نظارت کلی داشته باشیم تا کسانی که از نام صندوق قرض‌الحسنه سوءاستفاده می‌کنند، شناسایی بشوند و از فعالیت آنها جلوگیری شود. سازمان اقتصاد اسلامی و قرض‌الحسنه‌ها هم اعلام آمادگی کردند که مشکل را حل کنند. سرانجام پیشنهاد این بود که هیات نظارتی از صندوق‌ها تعیین شوند که با همکاری بانک مرکزی بر قرض‌الحسنه‌ها نظارت کنند. به ترتیبی که قرض‌الحسنه‌ها هم این ناظران را که از خودشان هستند، بپذیرند. تقریباً بانک مرکزی هم با این نظر موافق است و مخالفت صریح نکرده است. هنوز آیین‌نامه‌ای در این جهت تنظیم نشده است. به این ترتیب قرض‌الحسنه‌ها هم دچار رکود نمی‌شوند. گردانندگان برخی قرض‌الحسنه‌ها که در مساجد تشکیل شدند، اگر بدانند قرار است بازرس دولت بیاید و بازجویی کند، ترجیح می‌دهند این کار را نکنند یا به صور